

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-ब

वर्ष ११, अंक ३२]

बुधवार, मार्च ५, २०२५/फाल्गुन १४, शके १९४६

[पृष्ठे १०, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक ८६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ५ मार्च २०२५.

आदेश

महाराष्ट्र हवाई रज्जुमार्ग कायदा.

क्रमांक रोपवे २०२४/प्र.क्र.०२/ रस्ते-५ .—ज्याअर्थी, श्रीखंडोबादेवतालिंग कडेपठार ट्रस्ट, जेजुरी, (यात यांनंतर ज्याचा “प्रवर्तक” असा निर्देश करण्यात आलेला आहे) यांनी टेकडीच्या पायथ्या पासून कडेपठार खंडोबा मंदिरापर्यंत हवाई रज्जुमार्ग बांधण्यासाठी कडेपठार, ता. पुरंदर, जिल्हा पुणे येथे प्राथमिक तपास/ संशोधन केले आहे;

आणि ज्याअर्थी, प्रवर्तकाने, प्राथमिक तपास/ संशोधन पूर्ण केल्यानंतर, रोपवेच्या बांधकामासाठी त्यांना (प्रवर्तकास) प्राधिकृत करण्यासाठी उक्त अधिनियमाच्या कलम ९, अंतर्गत दिनांक ६ सप्टेंबर २०२१ आणि २७ जानेवारी २०२२ च्या पत्रांद्वारे राज्यशासनाकडे अर्ज केला आहे;

आणि ज्याअर्थी, श्रीखंडोबादेवतालिंग कडेपठार ट्रस्ट, जेजुरी, कडेपठार येथे प्रवासी हवाई रज्जुमार्ग बांधण्यासाठी त्यास प्राधिकृत करण्याकरिता प्रवर्तकाच्या अर्जावर महाराष्ट्र शासन विचार करीत आहे. त्याअर्थी, आता उक्त अधिनियमाच्या कलम ९ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या प्राधिकाराचा वापर करून महाराष्ट्र शासनाने याद्वारे त्या प्रवर्तकास पुढील शर्तीना अधीन राहून श्रीखंडोबादेवतालिंग कडेपठार ट्रस्ट, जेजुरी, कडेपठार, येथे प्रवासी हवाई रज्जुमार्ग बांधण्यास प्राधिकृत करीत आहे.

(१) प्रवर्तक आवश्यक ती सर्व ना हरकत प्रमाणपत्रे प्राप्त करेल आणि परवानगीचे आदेश निर्गमित होण्यापूर्वी शासनास (मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, मुंबई) सादर करेल.

(२) प्रवर्तक सदर प्रकल्पाच्या भांडवलाच्या २५% रक्कम निर्धारीत करेल आणि त्याने ती रक्कम उभारली असे प्रमाणित करेल व अंतिम परवानगी मिळाल्याच्या तारखेपासून एक वर्षाच्या कालावधीच्या आत उरलेली ७५% रक्कम उभारील.

(१)

(३) परवानगी मिळाल्यानंतर ८ महिन्यांच्या आत प्रवर्तक बांधकामास सुरुवात करील.

(४) वरील अट क्रमांक ३ नुसार बांधकामास सुरुवात केल्याच्या तारखेपासून २४ महिन्यांच्या आत प्रवर्तक प्रस्तावित हवाई रज्जुमार्गाचे बांधकाम पूर्ण करील.

(५) या प्रकल्पामध्ये प्रवर्तकास केंद्र शासन, राज्य शासनाकडून किंवा एखादया स्थानिक प्राधिकरणाकडून कोणतीही सवलत हवी असल्यास ती मिळण्याचा हक्क नसेल.

(६) उक्त अधिनियमाच्या कलम २४ च्या तरतुदीना अधीन राहून प्रवर्तकाकडून हवाई रज्जुमार्ग बांधकामासाठी वापरलेली व वापरण्यायोग्य स्थिर व अस्थिर मालमत्ता एकवीस (२१) वर्ष कालावधीच्या आत खेरेदी करण्याचा अधिकार शासन राखून ठेवत आहे.

(७) राज्य शासनास सक्षम प्राधिकरणांकडून संरचना, संकल्पना, सामग्रीचा दर्जा, सुरक्षा घटक, बांधकामाची आणि ताण मोजण्याची पद्धती आणि आवश्यक वाटतील असे इतर तांत्रिक तपशील यथोचितरीत्या तपासून घेण्याचा व प्रमाणित करण्याचा हक्क असेल यासाठी प्रवर्तक सार्वजनिक बांधकाम नियमावलीतील अटी व नियमांच्या अनुषंगाने योग्य आकारणी शासनास आगाऊ भरेल.

(८) सदर हवाई रज्जुमार्ग नगरपालिका क्षेत्रात नसलेल्या कोणत्याही महामार्गावरून, रेल्वे मार्गावरून आणि ट्राम मार्गावरून किंवा खाणीच्या मालमत्तेवरून जाता कामा नये आणि तो दलणवळणाच्या सार्वजनिक मार्गावरून जात असेल त्याबाबतीत मुंबई हवाई रज्जुमार्गाबाबत नियम, १९५९ (यास यानंतर ज्यांचा “नियम” असा उल्लेख करण्यात आलेला आहे) ज्याच्या नियम ५ मधील उप नियम ३ अन्वये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे पुरेसे संरक्षक उपाय योजिण्यात येतील.

(९) उक्त अधिनियमातील वर उल्लेखिलेल्या अट क्रमांक ६ मधील आणि कलम २५ च्या तरतुदीच्या अधीनतेने प्रवर्तकास योग्य वाटेल अशा रीतीने उपक्रमाच्या मालकीच्या सर्व जमिनी, इमारती, बांधकामे, साधनसामग्री संयंत्र आणि उपकरण संच निकालात काढण्याचा विकल्प प्रवर्तकास असेल.

(१०) सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने पुढीलपैकी कोणत्याही बाबतीत, राज्य शासनास आवश्यक वाटेल तर तो रज्जुमार्ग शासनास ताब्यात घेता येईल.

(अ) राज्य शासनाच्या मते, प्रवर्तकाने उक्त अधिनियमाद्वारे किंवा तदन्वये करणे आवश्यक असलेली कोणतीही गोष्ट करण्यात बुद्धीपरस्पर आणि गैरवाजवीरित्या दिर्घ वगळणूक किंवा कसूर केलेली आहे.

(ब) अंतिम आदेशाच्या कोणत्याही अटीचे आणि शर्तीचे प्रवर्तकाने उल्लंघन केलेले आहे.

(११) इतर विद्युत आणि यांत्रिक उपकरणे खालील प्रमाणे असतील :-

(अ) महावितरणकडून पुरेसा वीजपुरवठा

(ब) पुरेश्या क्षमतेचा अतिरिक्त डिझेलजनरेटर

(क) मोटर १६०KW AC (प्राथमिक), VVVF ड्राइव्ह

(ड) आपत्कालीन एसी मोटर ४० किलोवॅट (प्राथमिक)

(ई) १० किलोवॅट मोटरसह रेस्क्यूड्राइव्ह (प्राथमिक)

(फ) आवश्यक क्षमतेचा ११ KV/४४० चा ट्रान्सफॉर्मर उपरोक्त प्रेरक शक्तीसाठी खालील अटी-शर्तीवर वापरला जाईल

(i) स्टॅंडबाय डिझेल जनरेटर संच फक्त महावितरणकडून वीज उपलब्ध नसतानाच वापरला जाईल.

(ii) रोपवे चालू असताना आपत्कालीन ओ. सी. मोटर अद्यावत स्थितीत ठेवली जाईल.

(ग) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र हवाई रज्जुमार्ग सल्लागार मंडळ यांच्या समवेत समन्वय ठेऊन ते सांगतील त्याप्रमाणे सुरक्षिततेसाठी लागणारी इतर सर्व साधणे व उपकरणे.

(१२) संबंधित मानकानुसार हवाई रज्जुमार्ग प्रणालीतील रज्जू मार्गात येणाऱ्यासर्व ठिकाणे व त्यातील वस्तु व रज्जुमार्ग यात सुरक्षित अंतर (headway) ठेवण्यात यावे.

(१३) प्रवर्तकाद्वारे रज्जुमार्गाचे किमतीच्या ३% वर बी.जी. किंवा एफडीआरच्या स्वरूपात सुरुवातीला ५ वर्षांच्या कालावधीसाठी सुरक्षा अनामत जी हवाई रज्जुमार्ग चालवायचा कालावधी संपेपर्यंत दर ५ वर्षानी तीचे नुतनीकरण केले जाईल अशी सुरक्षा अनामत जमा केली जाईल.

(१४) रोपवेवरील वाहतूक खालील प्रकारे व्यवस्थापित केली जाईल.

(i) प्रत्येक डब्यातील प्रवाशांची संख्या सहा ते आठ माणसे यापेक्षा जास्त नसावी व डिझाइनमध्ये (संकल्पनात) विचारात घेतलेल्या क्षमतेनुसार असेल.

(ii) रोपवे चालू असताना प्रवर्तक प्रवाशांना घेऊन जाण्यास नकार देऊ शकणार नाहीत.

(iii) प्रवर्तक खालील प्रवाशांना घेऊन जाण्यास नकार देऊ शकतो.

(अ) आजारी प्रवासी

(ब) स्पोटके, शस्त्रे किंवा अत्यंत ज्वलनशील पदार्थ, सामान वाहून नेणारे प्रवासी.

(क) कोणत्याही प्रौढ व्यक्तीची सोबत नसणारा बारा वर्षाखालील प्रवासी

(ग) मद्यधुंद अवस्थेत असलेला किंवा मद्य वा मादक पदार्थ बाळगून असलेला प्रवासी.

(१५) दुतर्फा प्रवासासाठी प्रवाशांचे दर खाली दिलेल्या तक्त्यानुसार असतील दरात वर्ग अ च्या प्रवाशांसाठी प्रतीप्रवाशी रु.१०/- व वर्ग 'ब' च्या प्रवाशांसाठी प्रती प्रवासी रु.५/- याप्रमाणे दर दोन वर्षानी भाडेवाढ होईल तर मालवाहतुकीसाठी दर दोन वर्षानी रु.१/- प्रती किलो इतकी दरवाढ होईल.

अ. क्र.	कालावधी		साठी भाडेदर		मालवाहतूक (प्रति किलो मालासाठी (रु. मध्ये)
	पासून	पर्यंत	वर्ग 'अ' प्रवासी (रु. मध्ये)	वर्ग 'ब' प्रवासी (रु. मध्ये)	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	५ मार्च २०२५	३१ डिसेंबर २०२६	१२०	६०	५
२	१ जानेवारी २०२७	३१ डिसेंबर २०२८	१३०	६५	६
३	१ जानेवारी २०२९	३१ डिसेंबर २०३०	१४०	७०	७
४	१ जानेवारी २०३१	३१ डिसेंबर २०३२	१५०	७५	८
५	१ जानेवारी २०३३	३१ डिसेंबर २०३४	१६०	८०	९
६	१ जानेवारी २०३५	३१ डिसेंबर २०३६	१७०	८५	१०
७	१ जानेवारी २०३७	३१ डिसेंबर २०३८	१८०	९०	११
८	१ जानेवारी २०३९	३१ डिसेंबर २०४०	१९०	९५	१२
९	१ जानेवारी २०४१	३१ डिसेंबर २०४२	२००	१००	१३
१०	१ जानेवारी २०४३	३१ डिसेंबर २०४४	२१०	१०५	१४
११	१ जानेवारी २०४५	३१ डिसेंबर २०४६	२२०	११०	१५
१२	१ जानेवारी २०४७	३१ डिसेंबर २०४८	२३०	११५	१६
१३	१ जानेवारी २०४९	३१ डिसेंबर २०५०	२४०	१२०	१७
१४	१ जानेवारी २०५१	३१ डिसेंबर २०५२	२५०	१२५	१८
१५	१ जानेवारी २०५३	३१ डिसेंबर २०५४	२६०	१३०	१९

(१) आपत्ती निवारण कायदा व सुव्यवस्था ढासळणे (रोपवेच्या भाडेदरांमुळे निर्माण होऊ शकणारी गोंधळाची परिस्थिती धरून) अशा कमालीच्या /टोकाच्या परिस्थितीत राज्य शासनास बांम्बे एरीअल रोपवे अॅक्ट, १९५५च्या कलम ९ (उपकलम १५) नुसार उपरोक्त भाडेदर सुधारित करावयाचे अधिकार असतील. अशा परिस्थितीत प्रवर्तकांना त्यांच्या रोपवे वापरू देण्याच्या कालावधीत योग्य ती वाढ देऊन याची नुकसान भरपाई देण्यात येईल.

प्रवर्तकाने खालील अटींसह रोपवे उभारावा :

(२) प्रवाशांचे वर्गाकरण खालीलप्रमाणे आहे :

(i) वर्ग 'अ' प्रवासी – वयोगट १२ ते ७५ वर्षे

(ii) वर्ग 'ब' प्रवासी – वयोगट ३ ते १२ वर्षेकिंवा ७५ वर्षावरील आणि चालण्यात अक्षम असलेल्या कोणत्याही वयोगटातील व्यक्ती.

(iii) ३ वषषिक्षा कमी वयाच्या प्रवाशांना तिकिटाची आवश्यकता नाही.

(१६) प्रवर्तकाने खालील अटींसह रोपवे उभारावा :

(a) योग्य त्या संहिता/ मानकां नुसार रेखाचित्रे आणि वैशिष्ट्यां नुसार या हवाई रज्जुमार्गाचे योग्य आणि सुरक्षित पद्धतीने बांधकाम करणे.

(b) उक्त हवाई रज्जुमार्गास आधार देणारे खांब/सांगाडा केवळ मंजूर नकाशांत दर्शविल्या प्रमाणेच उभारले जातील.

(c) प्रवर्तकास प्रदान केलेल्या स्वातंत्र्याचा आणि अधिकाराचा वापर करताना, प्रवर्तकाने उक्त जमिनीचे किंवा लाकूड किंवा इतर झाडे, पीक किंवा वनस्पती, रस्ते, इमारत, दरवाजे/द्वार आणि कुंपण इत्यादी यांचे कमीत कमी नुकसान केले पाहिजे तसेच रस्ते, इमारतीचे इत्यादीचे नुकसान झाल्यास ते स्वखर्चाने सुस्थित आणले पाहिजे. रज्जुमार्ग कार्यान्वित करताना सापडणाऱ्यासर्व मौल्यवान धातु, साहित्य किंवा वस्तू शासनाकडे सुपूर्द केल्या पाहिजेत.

(d) पर्यावरण, संस्कृती, लँडस्केप, वनस्पती आणि जीवजंतू आणि या ठिकाणची इतर कोणतीही स्थानिक वैशिष्ट्ये बाधित होणार नाहीत याची काळजी प्रवर्तकाने घ्यावी व तसेच त्यांची देखभाल करण्यात यावी.

(e) हवाई रज्जुमार्गाचे कार्य सुरु झाल्यावर, प्रवर्तकांनी सर्व अतिरिक्त साहित्य, प्लॉट, तात्पुरत्या इमारती आणि इतर उपकरणे काढून टाकाव्यात आणि सर्व कचना इत्यादी काढून टाकावा आणि शासनाचे समाधान होईल या पद्धतीने साईट/ जागा सुस्थीतीत आणून द्यावी.

(f) सदर हवाई रज्जुमार्ग व इतर कामे व सदर जमिनीवर केलेले किंवा उभारलेले बांधकाम, सुधारात्मक व प्रतिबंधात्मक देखभालीद्वारे प्रदान केलेले हक्क व स्वातंत्र्यांचे पालन करून कायमस्वरूपी चांगल्या स्थितीत ठेवावेत.

(g) दोन स्थानकांदरम्यान प्रवासी वाहतूक करण्यासाठी सुरक्षित, कार्यक्षम आणि योग्यरित्या समन्वयित अशी हवाई रज्जुमार्ग सेवा प्रदान करणे.

(h) कोणत्याही व्यक्तीच्या वैयक्तिक दुखापतीच्या किंवा मृत्युच्या संदर्भात सर्व कार्यवाही, दावे आणि मागण्या ज्याला, किंवा कोणत्याही जंगम मालमत्तेला कोणतीही इजा झाली आहे किंवा नुकसान झाले आहे. अशा कारणांमुळे किंवा कारणांमुळे इतर उद्भवलेल्या अशा कोणत्याही कृती, कार्यवाही, दावे आणि मागण्या यासाठी प्रवर्तकाने नुकसान भरपाई द्यावयाची आहे व यासाठी शासनास आशवस्त करण्यात यावे.

(i) प्रवर्तकाच्या नावावर विम्याची पॉलिसी लागू असावी आणि कोणत्याही नुकसानीच्या दायित्वाविरुद्ध, दावा वा कार्यवाही किंवा सरकार आणि प्रवर्तक वा त्यांपैकी कोणत्याही व्यक्तीच्या वैयक्तिक दुखापती किंवा मृत्युच्या संदर्भात करण्यात आलेली कार्यवाही व तसेच सदर रोपवेचे बांधकाम, वापर रोपवेची स्थिती किंवा अस्तित्वामुळे किंवा त्याअनुषंगाने उद्भवलेली कोणतीही इजा किंवा नुकसान यासाठी प्रवर्तकाने विमा पॉलिसी काढावीत. शासना ज्या-ज्या वेळेस त्याअनुषंगाने विमा पॉलिसी प्रवर्तकाने काढली किंवा कसे? याची मागणी करेल ती त्यावेळेस शासनाच्या प्रतिनिधीस उपलब्ध करून दिली पाहिजे.

(j) रज्जुमार्गाचे स्थानकावर किंवा इन्स्टॉलेशनवरील सर्व ज्वलनशील सामग्री आणि त्यातील सामग्रीच्या संदर्भात आगीमुळे होणारे नुकसान किंवा हानी यासाठी विम्याची पॉलिसी स्वतःच्या नावाने काढावी व ती जवळ बाळगावी.

(k) प्रवाशांच्या सोयीसाठी केटरिंग हॉटेल्स, रेस्टॉरंट, स्वच्छतागृह आणि इतर सुविधा किंवा सुविधा यांची पुरेशी व्यवस्था करावी.

(l) हवाई रज्जुमार्ग वाहतुकीशी संबंधित प्रकरणामध्ये प्रवर्तकाने नियुक्त केलेले अधिकारी आणि इतर कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण द्यावे जेणेकरून आपल्कालीन परिस्थितीत, प्रवर्तक हवाई रज्जुमार्गाची देखभाल आणि संचालन करू शकेल.

(m) संसदेच्या आणि/किंवा राज्य विधान मंडळाच्या कोणत्याही कायद्यांद्वारे वा त्यावेळच्या कोणत्याही नियम, विनियम किंवा उपविधीद्वारे लादलेल्या सर्व जबाबदाऱ्यापूर्ण कराव्यात आणि अशा सर्व गोष्टी करणे किंवा अंमलात आणणे किंवा कामे, कृत्ये आणि गोष्टी, जसे की अशा कोणत्याही कृतीच्या अंतर्गत उद्भवणाऱ्यासर्व दाव्यांची मागणी आणि त्यासंबंधात उत्तरदायित्वाच्या विरोधात सरकारला नुकान भरपाई मिळवून देण्यासाठी शक्य त्या त्या सर्व ठिकाणी शासनास या अनुषंगाने उद्भवणाऱ्यादाव्यांसाठी या दाव्यांची पुरता प्रवर्तकाने आपल्या खर्चात व स्तरावर करावी व यासाठी शासनास आश्वस्थ करावे.

(n) रज्जुमार्ग स्थानकावर जा-ये करण्यासाठी आवश्यक पोचमार्ग स्वखचने बांधणे आणि त्यांचा योग्य प्रकारे देखभाल करणे.

(o) हवाई रज्जुमार्गाच्या स्थानकाच्या परिसरात कार आणि बसेसच्या पार्किंगसाठी, रहदारीसाठी योग्य तो भूखंड उपलब्ध करून देणे आणि पार्किंगच्या ठिकाणी जाण्यासाठी स्वखचने योग्य तो पोचमार्ग तयार करणे आणि असे पोचमार्ग चांगल्या स्थितीत ठेवणे.

(१७) रज्जुमार्गाची एकूण लांबी १०२६ मीटर, उंची २००.५ मीटर असेल व दर तासाला ६०० ते १००० उतारू नेण्याच्या क्षमतेसह प्रत्येक केबीनची क्षमता ६ उतारू त्यांच्या सामानासह मावतील एवढी असेल. रज्जुमार्गाचा वेग दर सेंकदाला ३ मीटर/प्रतिसेंकद असेल. रज्जुमार्गाचे बांधकाम उक्त अधिनियमानुसार आणि उक्त नियमानुसार करण्यात येईल. हा रज्जुमार्ग डिझेल वीजनिर्मिती यंत्रसंचाद्वारे चालविण्याची राखीव योजना ठेवून, वीज व्यवस्थेसह विद्युत शक्तीवर चालविण्यात येईल आणि ज्यावेळी दोन्ही व्यवस्था बंद पडतील त्यावेळी हाताने चालवावयाची व्यवस्था याचा त्यामध्ये करण्यात आलेला असेल. दोन केबल कारमधील कमीत कमी अंतर ७५ मीटर राहील.

(१८) उक्त नियमाच्या नियम ५, पोट नियम ३ अनुसार रज्जुच्या वेगवेगळ्या भागाखाली किमान मोकळी जागा ठेवण्यात येईल.

(१९) सध्या अस्तित्वात असलेले मार्ग/बांधकाम किंवा भविष्यात नियोजनाद्वारे अस्तित्वात येणारे कोणतेही मार्ग/बांधकाम रज्जुमार्गाच्या खाली येत असल्यास त्या त्या ठिकाणी रज्जुमार्गाच्या खाली योग्य संकल्पना असलेली पोलादी/आर.सी.सी. रक्षकांची तरतुद करण्यात येईल.

(२०) प्रवर्तकाने प्रतिभूती ठेव म्हणून रूपये ५०,००० (रूपये पन्नास हजार) फक्त एवढी रक्कम राज्य शासनाकडे ठेवणे आवश्यक असेल, ही प्रतिभूती ठेव (Bank Guarantee) प्रवर्तकाने रोखीने अथवा शासनाकडे मान्य केलेल्या रोखपत्राच्या स्वरूपात अधीक्षक अभियंता (सार्वजनिक बांधकाम) विद्युत मंडळ, मुंबई अंतर्गत उदवाहन निरीक्षकांकडे भरावी.

(२१) रज्जुमार्ग निव्वळ प्रवासी वाहतुकीसाठीच वापरण्यात येईल.

(२२) सदर हवाई रज्जुमार्गाचे बांधकाम सुरु होण्यापूर्वी व पूर्ण झाल्यानंतर तसेच अंतिमता परवनगी मिळाल्यानंतर हवाई रज्जुमार्ग चालू असताना आवश्यकतेनुसार स्थानिक प्राधिकरण राज्य शासन आणि केंद्र शासन यांच्या नियम, कायदे यांची अंमलबजावणी न केल्यास त्याच्या परिणामांची संपूर्ण जाबाबदारी प्रवर्तकाची राहिल.

(२३) तसेच प्रवर्तकांनी नोंद घ्यावी की, उपरोक्त १ ते १४ अटी शर्तीचा भंग झाल्यास शासनामार्फत/ या समितीमार्फत् बॉम्बे एरीअल रोपवे अऱ्कट, १९५५ मधील कलम ९ (उपकलम-१) मधील तरतुदीनुसार उचित कार्यवाही केली जाईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

प्रज्ञा वाळके,
शासनाचे उप सचिव.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai 400 032, dated 5th March 2025.

Order**MAHARASHTRA AERIAL ROPEWAY ACT.**

No. Ropeway 2024/CR 02/Roads-5.—Whereas, Shree. Khandoba Devataling Kadepathar Trust, Jejuri, Tal. Purandhar, District-Pune, Pin No.- 412303, Maharashtra (hereinafter referred to as “the Promoter”) has made preliminary investigation at Kadepathar, Jejuri, Taluka Purandar, District-Pune for the construction of an Aerial Ropeway from the bottom of the hill to the Kadepathar Khandoba temple at the hill top at Jejuri, District Pune, Maharashtra ;

And whereas, the Promoter has, after completing the preliminary investigation applied to the State Government *vide* letters dated 6th September 2021 and 27th January 2022 under section 9 of the said Act to authorize the promoter for the Construction of the ropeway ;

And whereas, by the Government Notice, Public Works Department, No. Ropeway- 2024/C.R.02/Road-5, dated the 7th June 2024, the Government of Maharashtra had announced its intention to make an order in exercise of the powers conferred by sub- section (1) of section 10 of the Maharashtra Aerial Ropeways Act (III of 1955) with a view to authorize the promoter to construct the said Aerial Ropeway ;

And whereas, no objections and suggestions have been received by the Government of Maharashtra pursuant to the said notice of draft order within the period prescribed therein;

And whereas, the Government of Maharashtra, after considering the application considers it expedient to grant the application of promoter to authorize the promoter for construction of Passenger Aerial Ropeway from the bottom of the hill to the Kadepathar Khandoba temple at the hill top at Jejuri, District Pune, Maharashtra.

Now, therefore, in exercise of the powers conferred by sub-section (1) of section 10 of the Maharashtra Aerial Ropeways Act (III of 1955), and of all other powers enabling it in this behalf, the Government of Maharashtra hereby authorizes the promoter to construct Passenger Aerial Ropeway from the bottom of the hill to the Kedepathar Khandoba Temple at the hill top at Jejuri, District Pune, Maharashtra, subject to the following conditions, namely:-

(1) The Promoter shall obtain all necessary No Objection Certificates and submit the same to the State Government before issue of the order.

(2) The Promoter shall assess and certify that he has raised twenty-five per cent. of the capital for the project and shall raise the balance seventy-five per cent. capital within a period of one year from the date of issue of final order.

(3) The Promoter shall commence the construction within a period of eight months from the date of issue of this order.

(4) The Promoter shall complete the construction of the proposed Aerial Ropeway within Twenty-four months from the date of commencement of the construction as per condition (3) hereinabove.

(5) The Promoter shall not be entitled to concessions if any from the Central Government, State Government or a local authority for this project.

(6) The State Government reserves the right to purchase all movable and immovable property of the Promoter suitable to and used by him for the purposes of an Aerial Ropeway from the Promoter after the period of twenty-one years, subject to the provision of section 24 of the said Act.

(7) The Government has the right to get the structural design, quality of materials, factor of safety, method of construction and computing stresses and such other technical details, as may be considered necessary, duly checked and approved by the Competent Authority of the State

Government. For this, the Promoter shall pay the necessary fee as per Appendix V of the Maharashtra Public Works Manual to Government in advance.

(8) The Aerial Ropeway shall not pass over any Highway, Railway and Tramway, within Municipal areas or over mining properties and where it is passing over public ways of communications, adequate protective measures shall be taken as specified in sub-rule (3) of rule 5 of the Maharashtra Arial Ropeways Rules,1959 (hereinafter referred to as “the said rules”).

(9) The Promoter shall have an option to dispose of all lands, buildings, works, materials, plant and apparatus belonging to the undertakings in such manner as he may thinks fit, subject to the provisions of condition (6) hereinabove and section 25 of the said Act.

(10) The State Government may take over the ropeway in the public interest, if deems it necessary, in any of the following cases, namely:-

(a) Where the Promoter, in the opinion of the State Government, makes wilful and unreasonably prolonged omission or default in doing anything required by him or under the said Act.

(b) Where the Promoter violates any of the terms and conditions of this order.

(11) Other electrical and mechanical devices required would be as under :-

(a) Adequate power supply from the MSEDCL.

(b) Stand by Diesel Generator Set of adequate capacity.

(c) Motor 160 KW AC (preliminary), VVVF Drive.

(d) Emergency A.C. Motor 40 KW (preliminary).

(e) Rescue Drive with 10 KW Motor (preliminary).

(f) Transformer of 11 KV/440 of required capacity shall be used for aforesaid motive power shall be subject to the following condition :–

(i) Stand by diesel Generator Set shall be used only during non-availability of power from the MSEDCL.

(ii) Emergency A/c motor shall be kept in up-to-date condition during the hours when the ropeway is in operation.

(g) All other instruments, devices required for safety and security of the ropeway system in co-ordination with Member Secretary, Aerial Ropeway Advisory Board of the State of Maharashtra.

(12) The required Safe Head way shall be maintained under different parts of the rope as per the stipulation indicated in relevant Code or Standard.

(13) The Promoter shall deposit the amount of 3 per cent. of the cost of the ropeway as security deposit in the form of Bank Guarantee or Fixed Deposit Receipt for a period of five years, which shall be further extended every five years, till the operation period is over.

(14) The traffic on the ropeway shall be managed in the following manner :-

(i) The number of passengers to be carried on each carriage shall not exceed six to eight persons and will be as per the rated capacity considered in the design.

(ii) The promoter shall not refuse to carry the passengers when the ropeway is in operation.

(iii) The promoter may refuse to carry the passengers who is ,–

(a) Not well i.e., ill.

(b) Carrying explosives, arms or highly inflammable material or luggage.

(c) Below the age of twelve years and not accompanied by any adult person.

(d) Mentally disabled if he is not accompanied by a care taker.

(e) Who has consumed or carrying alcohol or drugs.

(15) The rate for two-way journey shall be as per the table given below. The rates will be increased by Rs.10/- for Class A passengers Rs.5/- for Class B passengers for every 2 years and Rs.1.00 / kg. for goods every 2 years :-

Sr. No.	Period		Rate of Fare		Freight for goods per kg (in Rs.)
	From	To	Class A passengers (In Rs.)	Class B passengers (In Rs.)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	5th March 2025	31st December 2026	120	60	5
2	1st January 2027	31st December 2028	130	65	6
3	1st January 2029	31st December 2030	140	70	7
4	1st January 2031	31st December 2032	150	75	8
5	1st January 2033	31st December 2034	160	80	9
6	1st January 2035	31st December 2036	170	85	10
7	1st January 2037	31st December 2038	180	90	11
8	1st January 2039	31st December 2040	190	95	12
9	1st January 2041	31st December 2042	200	100	13
10	1st January 2043	31st December 2044	210	105	14
11	1st January 2045	31st December 2046	220	110	15
12	1st January 2047	31st December 2048	230	115	16
13	1st January 2049	31st December 2050	240	120	17
14	1st January 2051	31st December 2052	250	125	18
15	1st January 2053	31st December 2054	260	130	19

(1) In the extreme situation like disaster relief and instigation, disturbance in law and order (due to any reason including commotion of public on the ticket of the ropeway facility) the State Government may revise the already decided ticket rates as per clause (xv) of subsection (4) of section 9 of the Maharashtra Aerial Ropeways. In such events, promoter may be duly compensated by increasing the operationalization of the Aerial Ropeway than the agreed time period.

(2) Classification of Passengers is as below :-

(i) Class-A passenger – age group between 12 to 75 years

(ii) Class-B passenger – age group between 3 to 12 years or beyond 75 years and persons of any age with walking disability.

(iii) Passenger below the age of 3 years do not require ticket.

(16) The promoter shall erect the ropeway with the following conditions :-

(a) The said Aerial Ropeway shall be constructed with proper and safe workmanship in accordance with the Approved drawings and specifications conforming to the relevant Codes / Standards.

(b) The supporting pylons of the said Aerial Ropeway shall be erected only in such places as shown in the approved drawing.

(c) While exercising the liberty and power hereby granted, the Promoter shall do as little damage as possible to the said lands or the timber or other trees under wood, crop or vegetation, roads, building, gates and fences, etc. thereon and shall repair any damage to roads and building etc and will hand over to the Government all precious metal, material, items or articles, that may be found during the course of the execution of the ropeway.

(d) To ensure that the environment, culture, landscape flora and fauna and any other local features of the place are not disturbed and are maintained.

(e) Upon commencement of operations of the aerial ropeway, the Promoter shall clear away all surplus material, plant, temporary buildings and other Equipments and shall remove all rubbish etc; and leave the site in good order to the satisfaction of Government.

(f) To keep the said ropeway and other works erected on the said land, in good condition at all times through corrective and preventive maintenance.

(g) To provide safe, efficient and properly co-ordinated Aerial Ropeway service for carriage of passenger between two stations.

(h) To keep the Government at all times indemnified for all action proceedings, claims and demands in respect of any personal injury or the death of any person whomsoever or any injury or damage whatsoever to any property movable or immovable, arising out of or in the course of or by reasons of the construction, on-going use conditions or existence incidental to any such action, proceeding, claims and demands.

(i) To effect and maintain a policy of insurance in the name of the promoter against any loss liability, claim or proceeding incurred by or made or brought against the Government and promoter or either of them in respect of any personal injury or death of any person whomsoever or any injury or damage whatsoever arising out of or in the course of or by reason of the construction, working use, condition or existence of the said ropeway and reproduce the policy and receipt for the current premium thereon to the Government or the person authorized by the Government upon demand.

(j) To effect and maintain in its own name a policy of insurance against loss or damage by fire in respect or of all combustible material and the contents thereof on the stations or on the installation.

(k) To make adequate arrangement of catering hotels, restaurant, Rest room and other amenity or facility for the benefits of Passenger. All statutory permission from the Government and Local Authority shall be taken by the Promoter and all conditions, terms mentioned in these permissions shall be adhered to.

(l) To train officers and other staff employed by the promoter in the matter connected with the Aerial Ropeway transport, so that in a situation of emergency, the promoter can maintain and operate the aerial ropeways.

(m) To comply with all obligations imposed under or by virtue of any Act or Acts of the Parliament and State Legislature or by any rules, regulations or bye-laws of the time being in force and do and executed or cause to be done or executed all such works, acts, deeds, matters and things as under or by virtue of any such act or acts are or shall be properly directed or necessary to be done or executed in respect of the said land or which it shall use or occupy under the liberty in that behalf herein before granted and at all times to keep the Government Indemnified against all claims demand and liability in respect thereof.

(n) To construct at its own cost all approach roads to landing from ropeway stations and maintain the said roads in good conditions.

(o) To make available to the traffic suitable plots of land for parking of cars and buses in the

vicinity of the station of the said aerial ropeway and construct at its own cost suitable approach road for access to the parking place and maintain such roads in good condition.

(17) The total length of Ropeway shall be approximately 1026 meters, height approximately 200.5 meters and the capacity of each cabin shall be to accommodate 4 to 6 passengers with handlings capacity of maximum upto 600 to 1000 passengers per hour. The Speed of Ropeway shall be approximately 3 meters per second. The construction of the Ropeway will be done as per the provisions of the said Act and the said rules and as per the relevant and applicable IS codes. The Ropeway shall be driven by electric power with stand- by power arrangement by diesel generating set and in case of failure of both, there shall be built-in arrangement by a Diesel Engine to rescue the stranded passengers. The minimum distance between the successive cars shall be 75 meters.

(18) The minimum headway shall be maintained under different parts of the rope as per sub-rule (3) of rule 5 of the said rules.

(19) Adequately designed steel or R.C.C. guards shall be provided below the Ropeway, wherever it is passing over any other road or structure to be planned and constructed in future.

(20) The Promoter shall deposit an amount of rupees fifty thousand in the form of Bank Guarantee or Fixed Deposit Receipt, as Security Deposit for inspection of Lifts, with the Inspector of Lifts under the jurisdiction of Superintending Engineer (Electrical) Mumbai.

(21) The Ropeway shall be used exclusively for passenger traffic.

(22) The Promoter shall comply with all the rules, regulations, of the local authorities, State Government and Central Government wherever necessary before and after the commencement and completion of construction of the said Ropeway and during the operation, after the final permission granted by the Government in this regard and the promoter shall always be responsible for the consequences of non-compliance thereof.

(23) Also, the promoter shall take note that any breach of the above conditions from 1 to 14 may lead for taking action against him as per clause (ix) of sub-section (4) of section 9 of the Maharashtra Aerial Ropeways Act.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

PRADNYA WALKE,
Deputy Secretary to Government.